

Infomøde for landmænd og lodsejere

Vores Grønne TrePart

Hvad sker der? - Og hvordan kan du være med

Randers Kommune og de lokale landbo- og familiebrugforeninger inviterer til informationsmøde for landmænd og lodsejere. På mødet kan du blive klogere på, hvad den grønne trepart betyder for dig, og hvilke muligheder du har for omlægning af din jord.

Der afholdes 4 møder med samme program, så du kan vælge det møde, der passer dig bedst. Alle møderne kl. 19 - 21.

- Den 20. maj i Øster Tørslev
- Den 22. maj i Assentoft
- Den 27. maj i Stevnstrup
- Den 28. maj i Purhus

Tilmeld dig [her](#) (senest 3 dage forud for mødet)

PROGRAM

KL. 19.00 VELKOMST OG INTRO

Hvordan foregår den lokale grønne trepart?
v/ Karen Lagoni (A) og Niels Erik Christensen (V)

STATENS RAMMER OG FORVENTNINGER
v/ Michael Damm, Natur- og miljøchef Randers Kommune

PAUSE
m/ kaffe og kage

KONKRETE EKSEMPLER PÅ KOLLEKTIVE VIRKEMIDLER
v/ Eja Lund, udtagningskonsulent, VELAS

HVORDAN KAN VI SOM LANDBRUG VÆRE MED
v/ Christian G. Jensen, formand for landboforeningen Kronjylland

KL. 20.30 DET OFFICIELLE PROGRAM SLUTTER

Herefter er der mulighed for at tale med repræsentanter fra Randers Kommune om, hvordan du uforpligtigende kan indmelde arealer til omlægningsplanen.

RANDERS

Hvad er den Lokale Grønne Trepert ?

Hvad er den lovpligtige opgave:

Vi skal reducere miljøbelastningen af vandmiljøet i oplandet til

- Randers Fjord
- Mariagerfjord
- Hjarbæk Fjord.

Vi skal bidrage til, at reducere tabet af CO₂ fra landbrugsarealerne for at sikre, at vi når Klimalovens mål i 2045.

Vi skal tænke os om, så opfyldelse af de 2 mål også sikre mere sammenhængende natur .

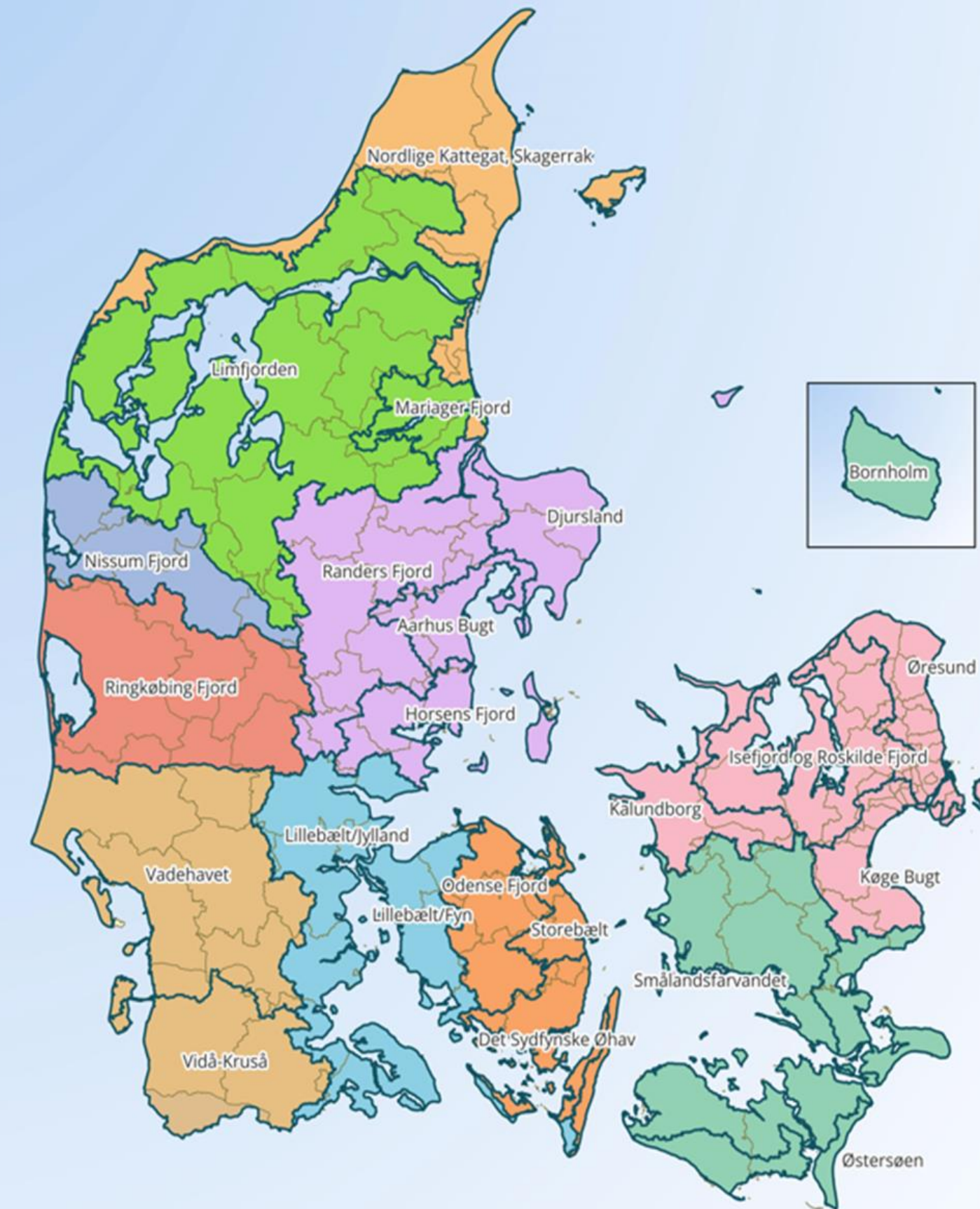
Hvad er den Lokale Grønne Trepert ?

Hvem deltager i de lokale grønne treparter

- 1) Byrådene i oplandene til Fjordene, har ansvaret og forpligtigelserne
- 2) Landbrugets organisationer
- 3) Danmarks naturfredningsforening
- 4) Naturstyrelsen

Vi oplever, at alle søger at tilgodese hinandens interesser, så gode forslag til omlægnings-planen kan udarbejdes

LOKALE TREPARTER & GRUPPER

Hvad er den Lokale Grønne Trepert ?

Vi skal løse de lovpligtige opgaver ved :

- 1) Byrådet udarbejder en plan herfor – en såkaldt omlægningsplan. 1. version klar i år.
- 2) De lokale grønne treparter udarbejder anbefalinger til Byrådets omlægningsplan, som tilgodeser de lovpligtige opgaver
- 3) Via en frivillig proces mellem Byrådet og lodsejerne gennemføres omlægningsplanen omfattende bla. Jordfordeling

Hvad er den Lokale Grønne Trepert ?

Fælles rammer for omlægningsplanerne dvs hvilken slags tiltag skal prioriteres

Byrådet har fastsat rammer for de arealer, som kan indgå i omlægningsplanerne f.eks:

1. Mest effektive arealer mht CO₂ binding
2. Mest effektive arealer mht. kvælstof binding
3. Arealer med de bedste/flest mulige synergier i forhold CO₂, Kvælstof, biodiversitet og grundvand

Hvad er den Lokale Grønne Trepart ?

Hvad sker som det næste

- Hvis i allerede nu tænker, at I gerne vil have igangsat en afklaring af jeres muligheder i forhold til at deltage i omlægningen af areal, har I mulighed for en snak herom med forvaltningen som sidst på mødet står klar for at aftale nærmere.

Hvad er den Lokale Grønne Trepart ?

FORVALTNINGEN UDDYBER

DEN GRØNNE TREPART GENNEMFØRT I 2045

Tidslinje

Implementering af Aftale om et Grønt Danmark

2025

- Oprettelse af nye kystvandråd.
- Politiske partier bliver indkaldt til drøftelser af en ny lov om natur og biodiversitet.
- Princippet for den nye udledningsbaserede kvælstofregulering samt braklægningspunktet drøftes politisk
- De lokale grønne treparter arbejder med arealomlægningsplaner i hele landet

2026

- Status på antallet af ansøgte kollektive virkemidler i hvert vandopland.
- Lovforslag om braklægningspunktet i forbindelse med markregulering forventes fremsat.
- Genbesøg af kvælstofindsatsen på baggrund af opdateret indsatsbehov

2027

- Frist for indfrielse af EU's Vandrammedirektiv om god økologisk tilstand.
- Effektivering af den skærpede miljøgaranti op til braklægningspunktet. Arealer, som er ekstensiverede eller under omlægning undtages.
- Ny udledningsbaseret kvælstofregulering træder i kraft.

DEN GRØNNE TREPART GENNEMFØRT I 2045

2028

- CO2e-afgift på udledninger fra kulstofrige lavbundsjorde på 40 kr./ton.
- Indfasning af afgift på kalk (perioden 2028 – 2030).
- Tilskud til reduktion af gødningsforbrug.

2029

- Kvælstofindsatsbehovet opdateres (dette gentages hvert 3. år).

2030

- Der indføres en CO2e-afgift på udledninger fra husdyr.
- Frist for arealomlægning i akut-områder og særligt udfordrede vandområder.
- Deadline for etablering af de 21 naturnationalparker.
- Indsats for udtagning af lavbundsjord skal være fuldført.

2032

- Genbesøg af CO2e-afgift og bundfradragssatser, herunder evaluering af klimavirkemidler.
- Kvælstofindsatsbehovet opdateres (gentages hver 3. år).

2045

- Målet om klimaneutralitet skal være opfyldt
- 10 pct. af Danmarks samlede areal skal være omlagt til natur og skov.

Den Grønne Trepert og de globale kriser

Nationale målsætninger og krav

Kvælstof krav til reduktion af kvælstof udledningerne :

- N belastningen skal reduceres . Krav i Vandplan skal tilgodeses.
- Til hvert opland har staten fastsat forskellige kvælstof-reduktionskrav
- Kravene skal tilgodeses senest i 2030.

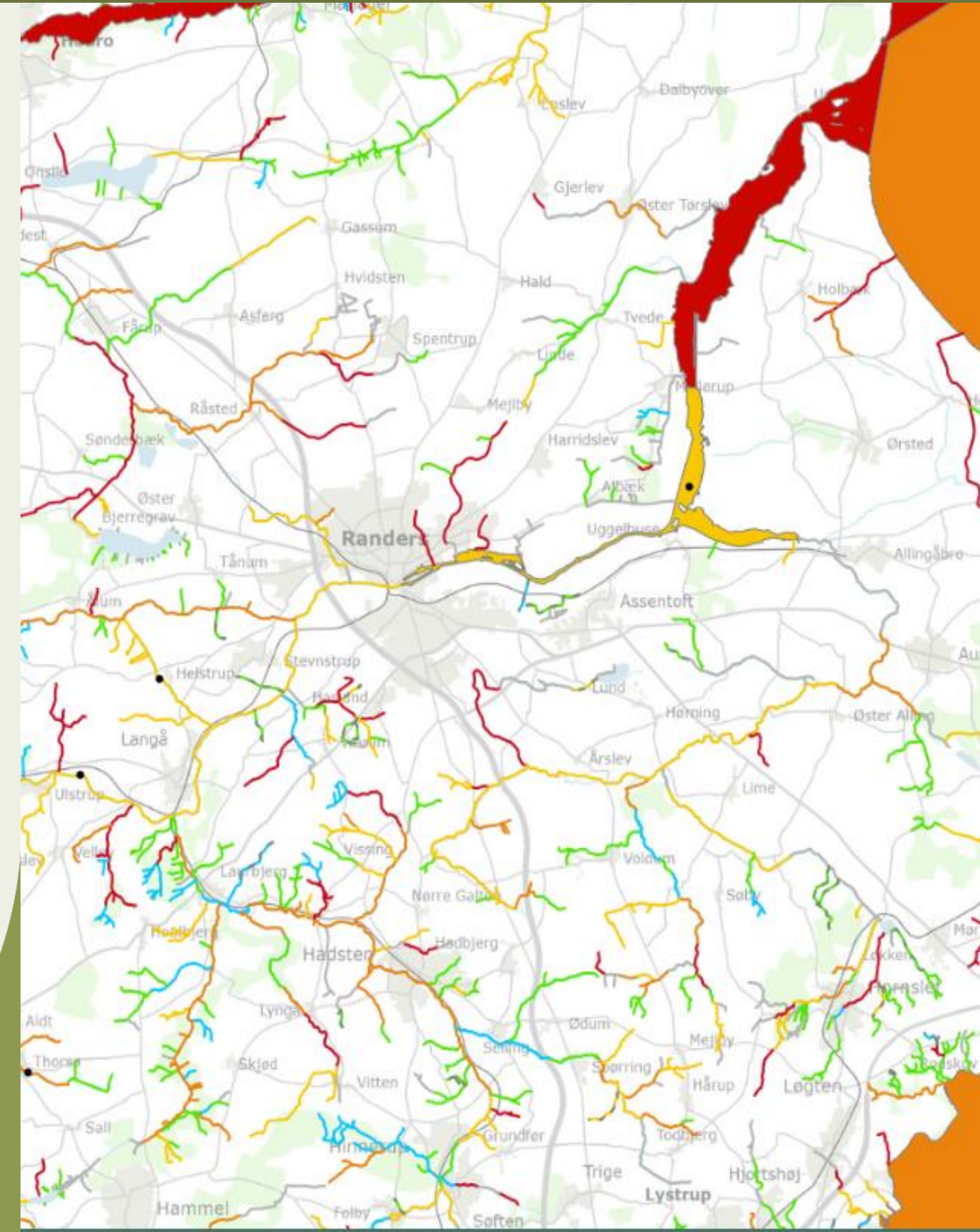
Den Skærpede Miljøgaranti.

Den skærpede miljøgaranti træder i kraft i 2027 og med den indføres der strengere krav til landbrugets kvælstofudledning i de områder, hvor målene ikke er nået gennem frivillige arealomlægninger eller andre indsatser.

Dette kan betyde, at landmænd i disse områder skal reducere deres anvendelse af kvælstofholdig gødning markant eller i nogle tilfælde helt ophøre med dyrkning af visse marker, hvilket kan føre til braklægning.

Solidarisk ordning mellem kommunerne.

Kvælstof kravet skal nås. Bortfalder areal i en kommune, skal øvrige kommuner finde tilsvarende areal, der kan levere den kvælstof reduktion, der er angivet i omlægningsplanen for det pågældende opland.

Nationale målsætninger og krav

Den Grønne Trepart og de globale kriser

Nationale målsætninger og krav

Klimamål

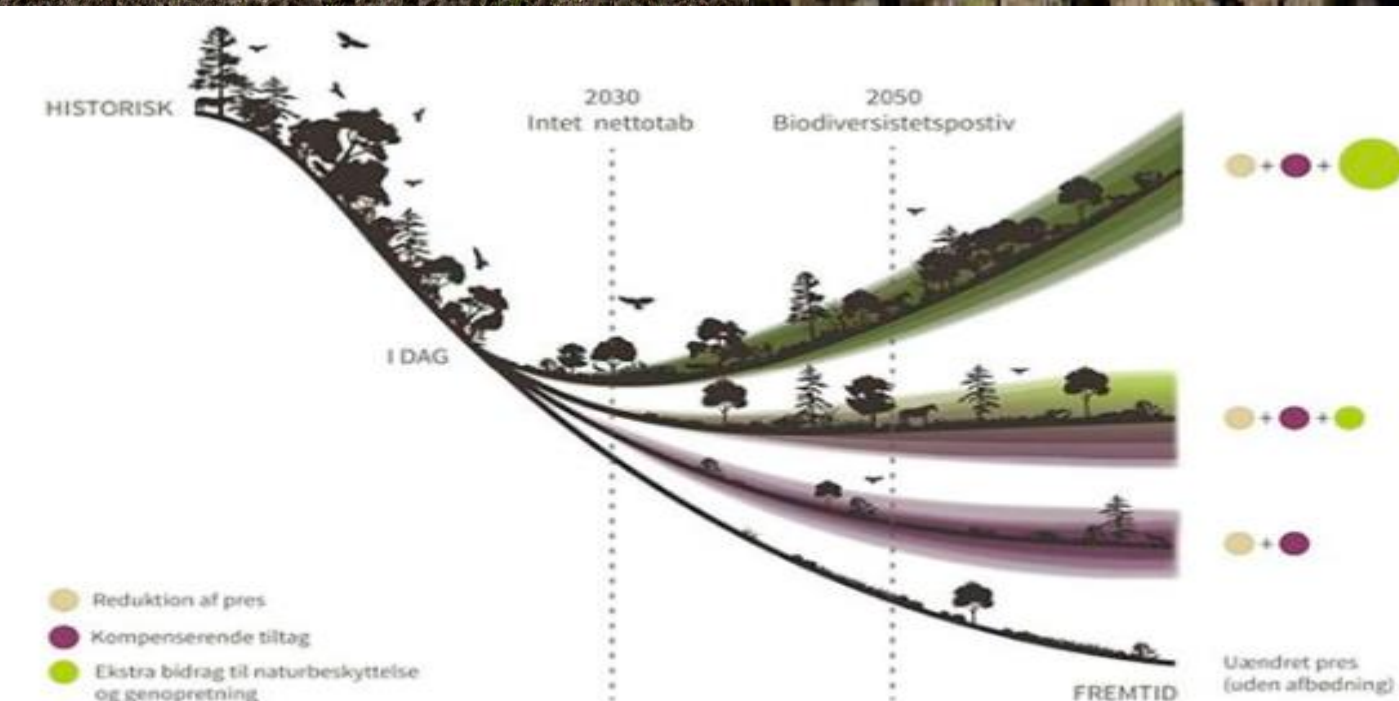
140.000 ha lavbund skal reducere CO₂ belastningen

250.000 ha skov skal reducere CO₂ belastningen

CO₂ afgift fra 2028 og 2030

Biodiversitetsmål

Indsatserne skal bidrage til EU's Biodiversitetsstrategi 2030 og meget mere af Danmarks landareal er omlagt til skov og natur i 2045

Der er flere veje at gå, når der kommer til at se på krisen. For at vi skal standse tabet af biodiversitet, skal vi reducere presset, kompensere og genoprette. Hvis ikke fortsætter vi ned af den vej, vi er på nu, hvor vi taber biodiversitet. Kilde: Biodiversitetsrådet.

Forskel i Kvælstof kravene Den Grønne Trepart og de globale kriser mellem oplandene

Forskel i Kvælstof kravene mellem oplandene

Randers Fjord.

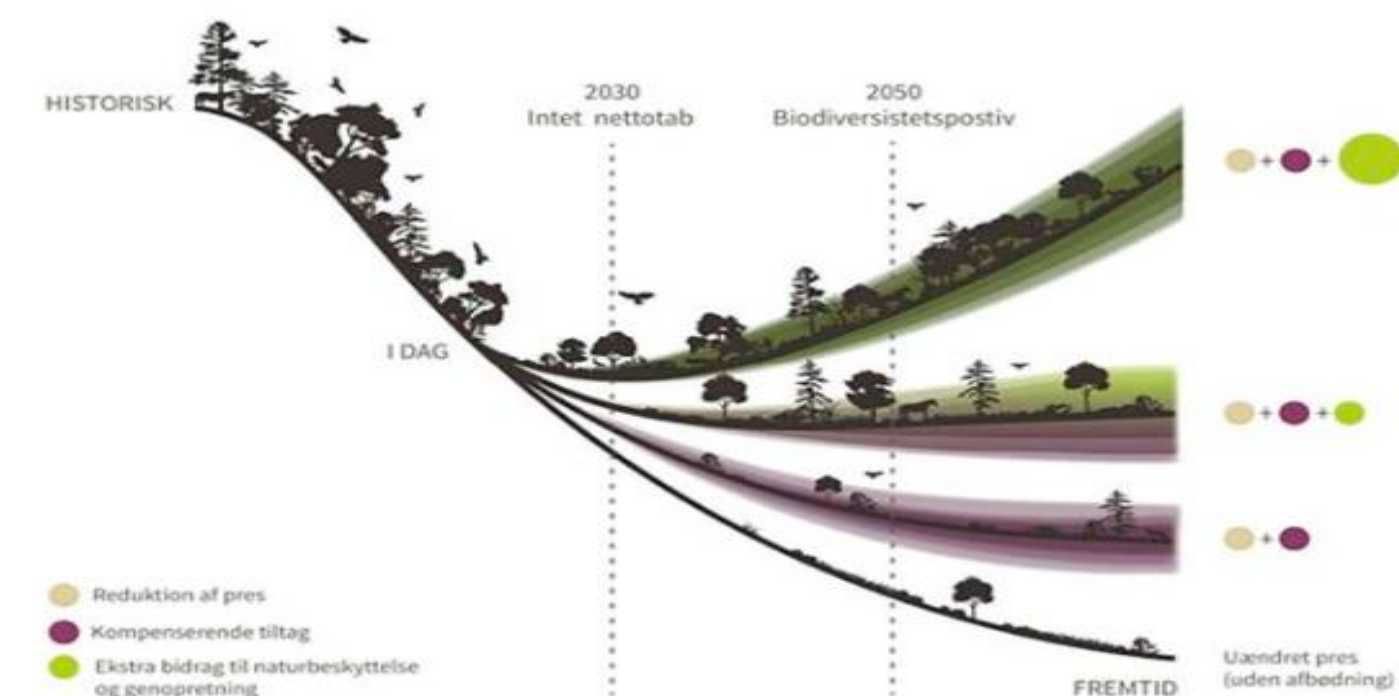
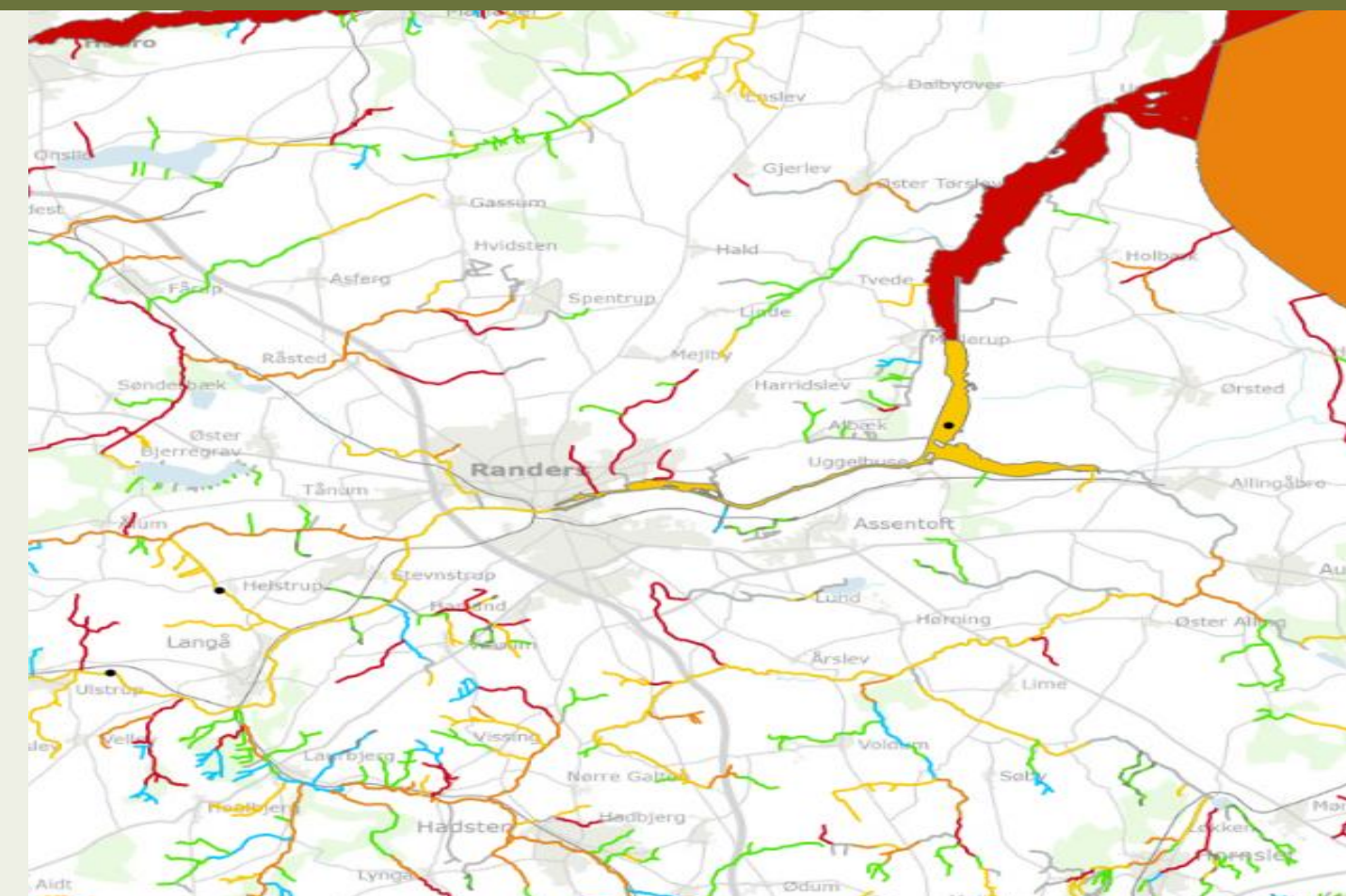
Kvælstof kravet forventes opfyldt ved arealændringer i gudenådalen

Mariagerfjord

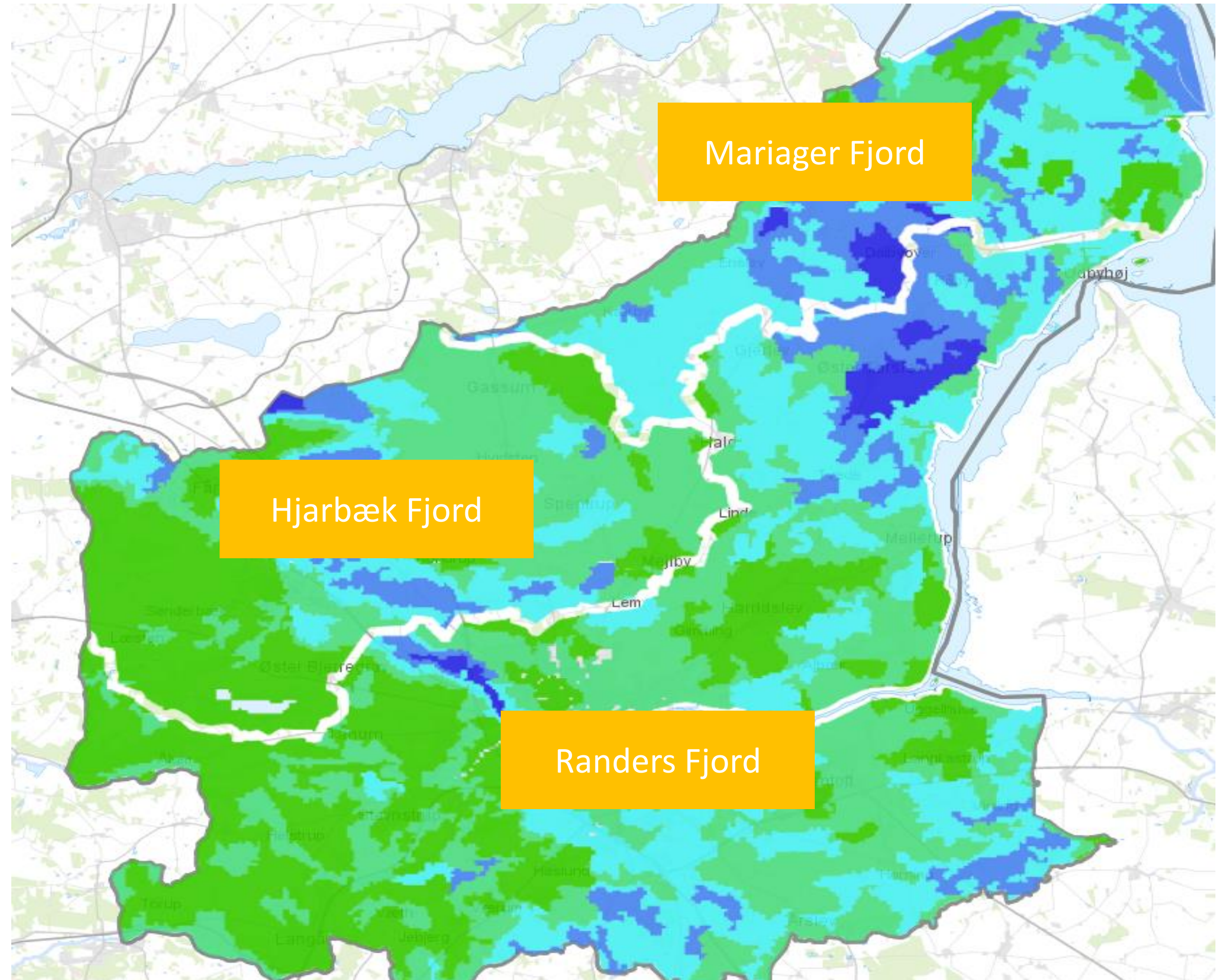
Kvælstof kravet forventes ikke at kunne opnås alene med tiltag i ådalene

Hjarbæk Fjord

Kvælstof kravet forventes ikke at kunne opnås alene med tiltag i ådalene

De 3 Oplande og Kvælstof retention

Den Grønne Trepert

Rammerne for arealudpegningen i omlægningsplanerne for Randers Fjord, Hjarbæk Fjord og Mariagerfjord

- ❑ De mest effektive arealer i forhold til CO₂ binding
- ❑ De mest effektive arealer i forhold til Kvælstof optag
- ❑ Arealer der samlet giver flest mulige synergier i forhold kulstof, kvælstof, biodiversitet og grundvandsbeskyttelse
- ❑ Arealer også omfattet af Gudenåplanen prioriteres højt
- ❑ Skovrejsning på toppen af ådalene med fokus på beskyttelse af ådalsnatur og begrænsning af N udsivning til ådalene
- ❑ Forhindre, at der på markerne vil være behov for en national miljøregulering af kvælstof forbruget.

Konsekvens

Randers kommune vil komme til at bidrage væsentligt til omlægningen i forhold til lavbund og vådområder, idet kommunens geologiske og naturgivende forhold betyder, at Randers er den mest kvælstof effektive kommune og har mange meget CO₂ effektive lavbundsjorde.

Alle Ådals
arealer i
spil

Opland til
Hjarbæk
fjord
Mariager-
fjord

Oplande

Udpegning af
Vådområder, lavbund og
pumpede arealer der
udtages

Restindsats beregnes og
fordeles på kommuner

Klassificering af jord til
fortsat landbrugsdrift og
til mulig udtagning

Land
Brugs
drift

Lav retension

Omlægning af
landbrugsjord til skov,
natur og VE

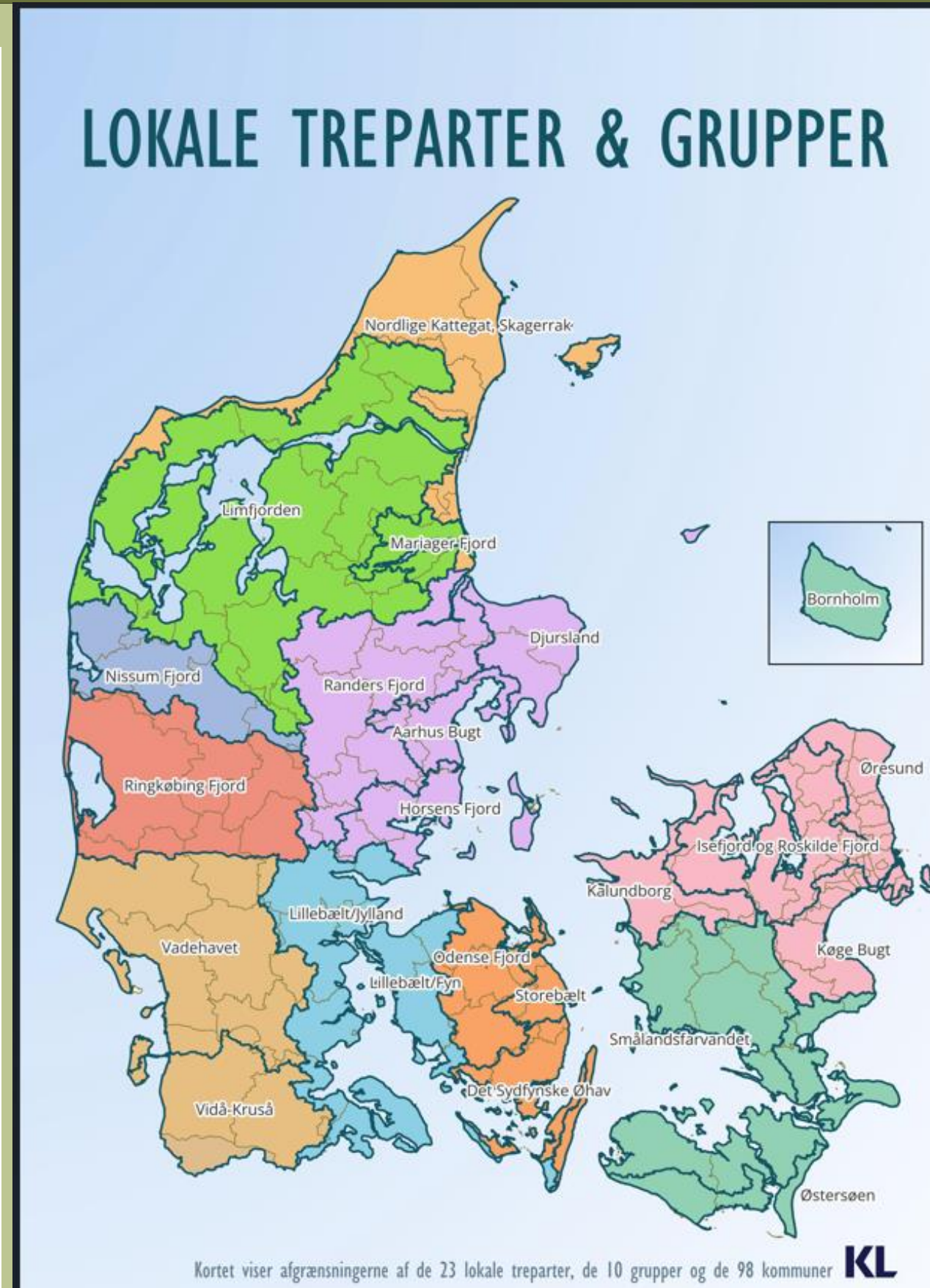
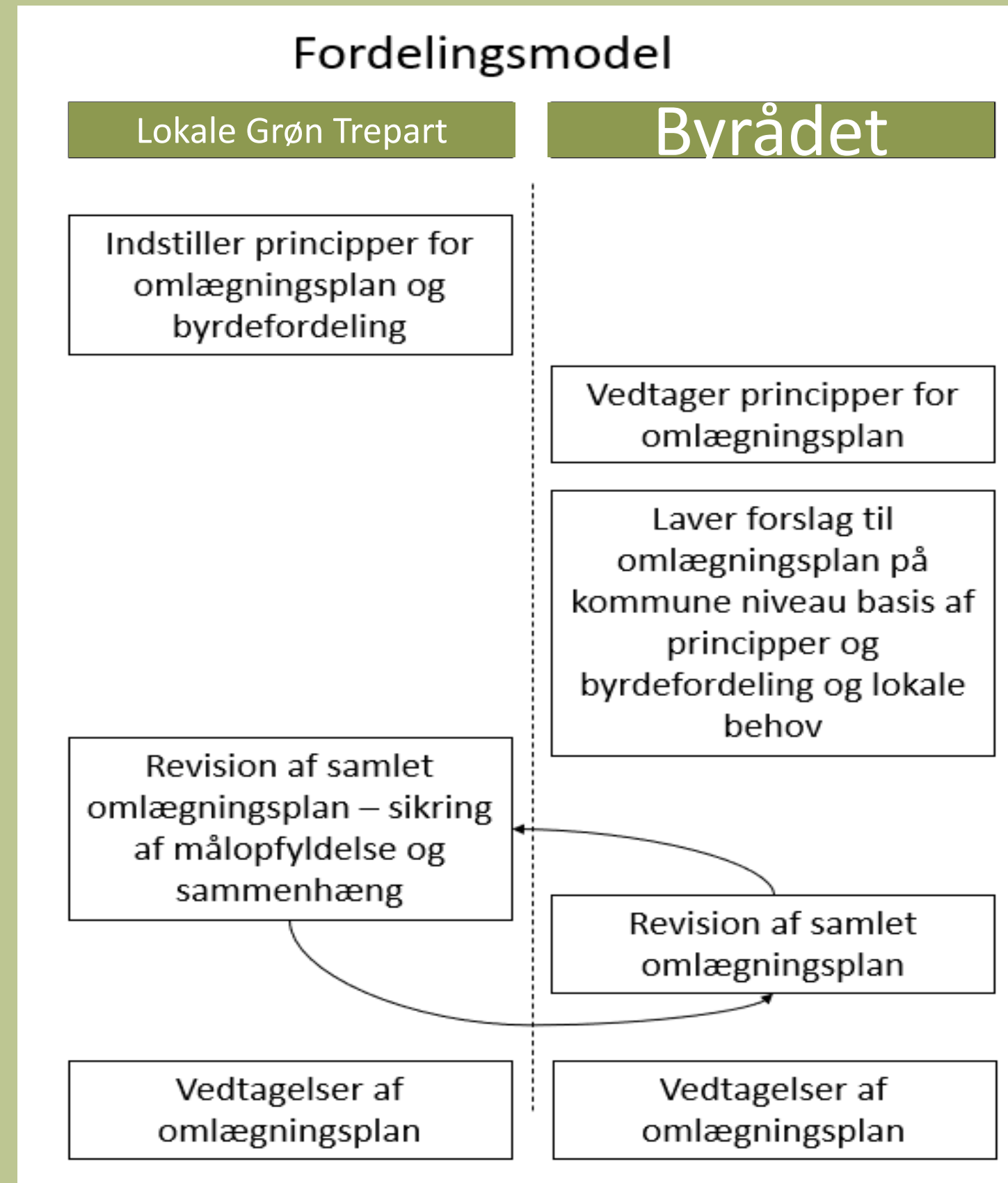
Planlægning af placering
af minivådområder

Den Grønne Trepert

Rammerne for areal tiltag	Randers Fjord	Hjarbæk Fjord / Limfjorden	Mariagerfjord
De mest effektive arealer i forhold til CO ₂ binding	Enig	Enig	Enig
De mest effektive arealer i forhold til Kvælstof optag	Enig	Enig	Enig
Arealer der samlet giver flest mulige synergier i forhold kulstof, kvælstof, biodiversitet og grundvandsbeskyttelse	Enig	Enig	Enig + arealer til VE anlæg
Arealer også omfattet af Gudenåplanen prioriteres højt	Enig	Ikke relevant	Ikke relevant
Skovrejsning på toppen af ådalene med fokus på beskyttelse af ådalsnatur og begrænsning af kvælstof udsivning til ådalene	Enig	De udtagne områder bliver store og sammenhængende for at sikre bedre biodiversitet. At der ved udpegning af vådområder og lavbundsprojekter bør udpeges hele ådale i sammenhæng og inkludere så store randarealer, at man kan sikre stor kvælstofeffekt uden at komme i konflikt med beskyttet natur	Enig
Forhindre, at der på markerne vil være behov for en national miljøregulering af kvælstof forbruget.	Enig	Der planlægges for 100 % af N - indsatskravet	Der planlægges for 115 % af N - indsatskravet

Den Grønne Trepert og Processen

Proces for
udarbejdelsen
af omlægnings-
planen

Den Grønne Trepert og Hovedtiltag i Omlægningsplanen

Kvælstof kravet

skal opfyldes kollektivt ved

- Vådområder
- Lavbunds arealer
- Skovrejsning i områder med lav retention på højjorde.

Falder der areal fra i en kommune, skal anden kommune træde til.

Fra 2027 vil miljøregulering af N mængderne på mark indebære at gødningsplanerne tilpasses.

Klima kravet

- De 140.000 ha lavbundsjord skal findes på landsplan
- De 250.000 ha skov skal findes på landsplan.

Mere Natur

- Lysåben natur og Skovrejsning skal findes på landsplan (20 % (+10 %) af arealet jf naturforordningen og FN mål)

MULIGHEDSPLAN

- Da Arealomlægningen i den Grønne trepart er frivillig, så er omlægningsplanen reelt set en "mulighedsplan" omfattende jordfordeling
- De arealer som udpeges i omlægningsplanen – udpeges altså alene til at kunne opnå statsstøtte til omlægning til :
 - ☐ Lavbundsarealer
 - ☐ Skov
 - ☐ Vådområde
 - ☐ Lysåben natur
 - ☐ minivådområder

Gudenåplanen for Gudenåen og Randers Fjord - fra udspring til udløb i Kattegat

Visionen for Gudenåplanen

Gudenåen og Randers Fjord er en levende åre hvor vandhåndtering, naturbevaring, biodiversitet, rent vandmiljø og friluftsliv er kernefunktioner.

Gudenåplanen skal være eksemplet på fremtidens blå-grønne korridor set i et langsigtet og bæredygtigt perspektiv, hvor vi arbejder med, og ikke mod vandet & hvor der skabes plads til natur og biodiversitet.

Delområdeinddeling

4 strategiske indsatsområder

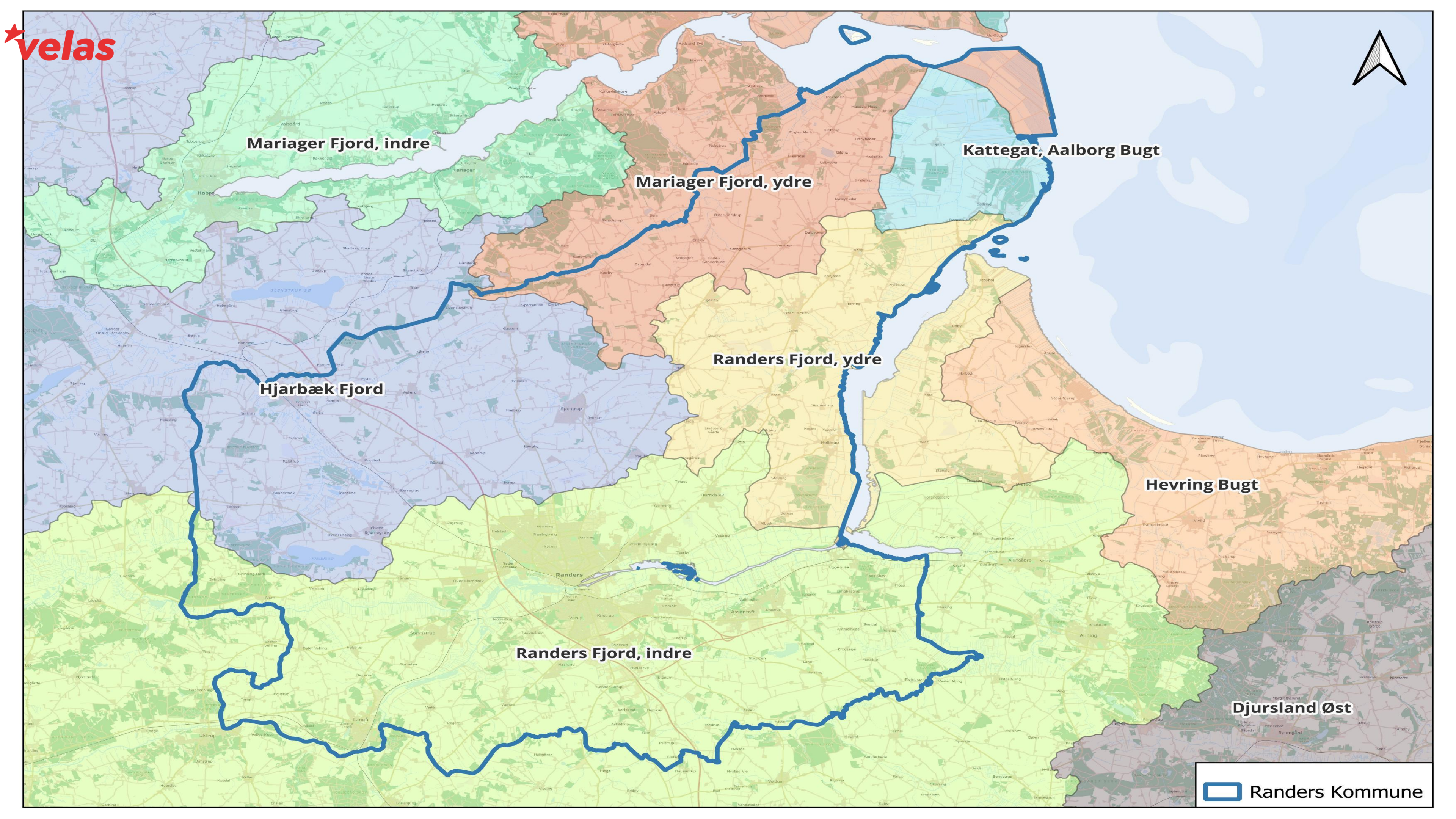

Byrådets principper for arealprioritering i omlægningsplanerne

1. Mest effektive arealer mht CO₂ binding
2. Mest effektive arealer mht. N
3. Arealer med de bedste*/flest mulige synergier (C, N, biodiversitet, grundvand)
4. Ingen markregulering
5. Gudenåplanen
6. Skovrejsning på toppen af ådalene for at beskytte natur og begrænse udsivning

Lodsejermøde Grøn Trepert i Randers Kommune

Eja Lund, ekspert med speciale i klima og vandmiljø, Velas

Mariager Fjord, indre

Mariager Fjord, ydre

Kattegat, Aalborg Bugt

Randers Fjord, ydre

Hjarbæk Fjord

Hevring Bugt

Randers Fjord, indre

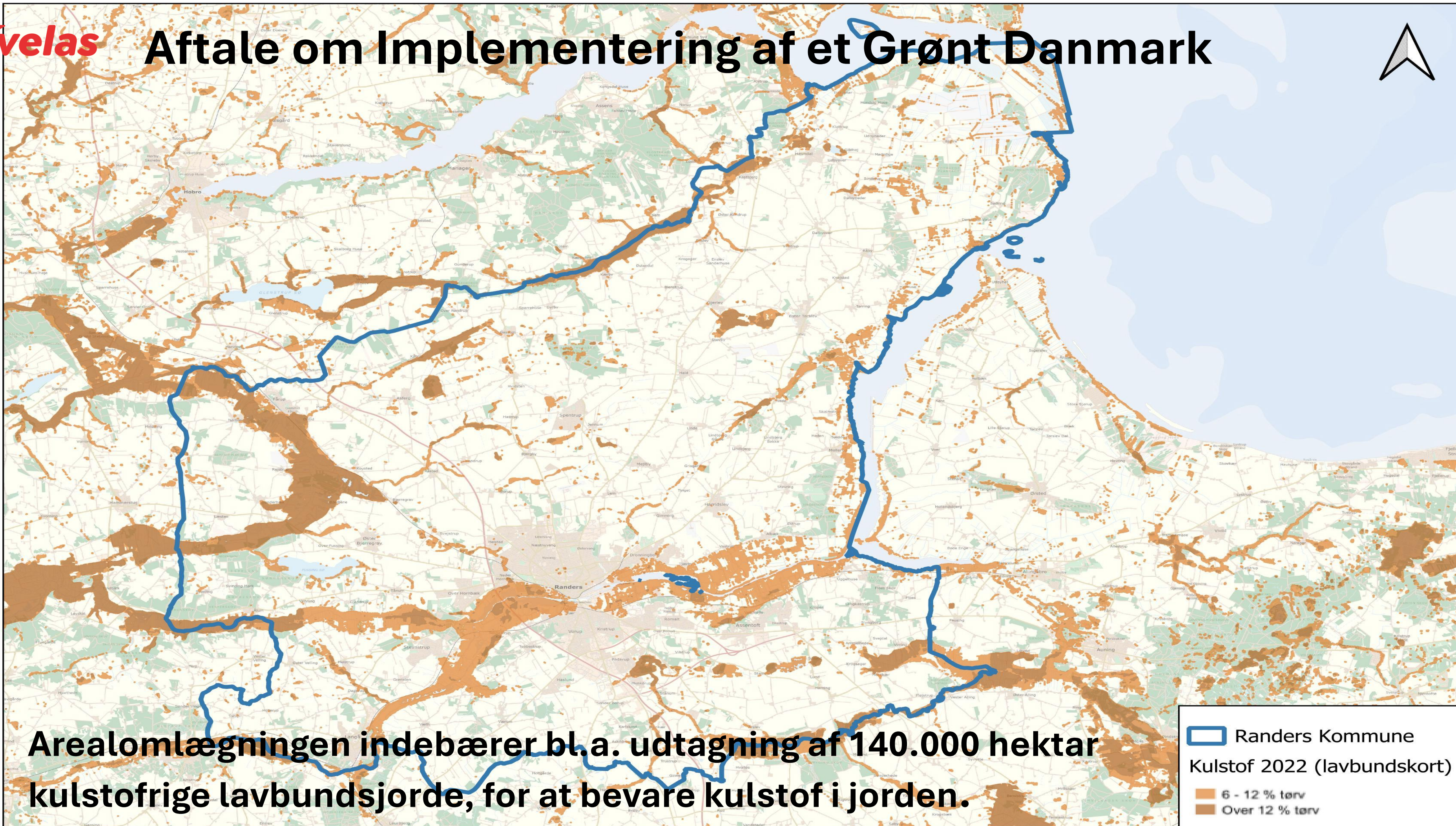
Djursland Øst

Forskellige krav til områderne

Vandopland	Krav til reduktion af landbrugsbetinget kvælstofudledning, i pct.
Mariager Fjord ydre	uændret
Kattegat, Aalborg Bugt	uændret
Randers Fjord, ydre	1-20 %
Randers Fjord, indre	20-40 %
Hjarbæk Fjord	60-80 %
Mariager Fjord indre	60-80 %

Aftale om Implementering af et Grønt Danmark

Ekstensivering
Ca. 41 kg N/ha

Skovrejsning
Ca. 45 kg N/ha

Lavbundsprojekter
40 kg N/ha
+ CO₂ reduktion

Vådområder
90 kg N/ha

Minivådområder
472 kg N/ha

Lavbundsprojekter

Vådområder

Det er en kommune eller Naturstyrelsen, der er projektere på lavbund- og vådområdeprojekter.

Dvs. for at disse projekter kan gennemføres, skal lodsejerne sige ja til det.

Lodsejernes muligheder er at

- Beholde arealet og få compensation
- Sælge arealet til markedsværdi
- Bytte arealet til et andet areal (indgå i **jordfordeling**)

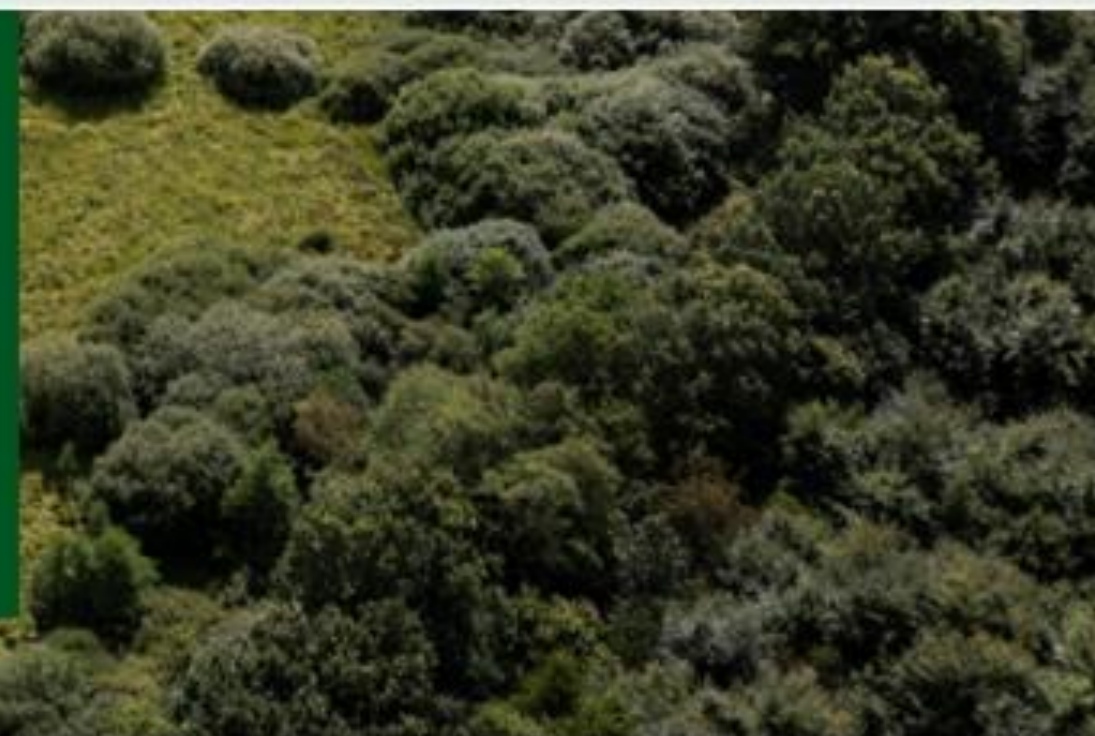
Men først skal disse projekter forundersøges.

I oplandet til Randers Fjord kan reduktionsmålene i Randers Fjord, hvis alle lodsejere er i mødekomende overfor en forundersøgelse

Landbrugsordning	Engangskompensation, kr. /ha		Værditabskompensation
Klima-lavbund	Omdriftsjord	82.500	Ikke muligt pt.
	Permanent græs	35.500	
	Natur	4.500	
Vand- og klimaprojekter	Omdrift	82.500	Fastsættes ud fra lokale markedspriser på jorden Hvad koster jorden nu Hvad er jorden værd efter Forskellen mellem nu og efter = kompensationen
	Permanent græs	35.500	

Fakta og gode råd om

Udtagning af landbrugsjorder

Ekstensivering

Skovrejsning

Minivådområder

Permanent udtagning,
Skovrejsning
Minivådområder

er kollektive virkemidler som lodsejere
selv kan søge tilskud til.

Ikke på arealer, der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3

Permanent ekstensivering	Engangserstatning Omdrift	Engangserstatning Permanent græs
For kommende lavbund- og vådområdearealer	82.500 kr/ha	35.500 kr/ha
Øvrige arealer	59.500 kr/ha	27.000 kr/ha

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Privat skovrejsning

Vejledning om tilskud til

Ivan Guldager
Skovfoged

Randers Kommune
Natur og miljø

Maj 2025 – ansøgningsrunde

Vejledning

til ansøgning om støtte til klima-
projekter hos Klimaskovfonden
(skovrejsning)

KLIMASKOV-
FONDEN

Minivådområder

På minivådområdeordningen anvendes der standardomkostninger som grundlag for beregning af tilskuddet. Tilskuddet udgør 100 procent af det du får tilsagn til (tilskudsgrundlaget), og det er det beløb, du får udbetalt, uanset hvilke konkrete udgifter, du afholder i forbindelse med projektet.

Udtagningskonsulenten bistår dig hele vejen gennem projektet.

Minivådområdeordningen 2024 og 2025 Etablering af minivådområder

Version 3
Maj 2025

Så hvad kan du gøre nu?

LANDMAND.DK

Minivådområder -

Se mulig placering

Indtast cvr-nummer på den ejer du ønsker at se minivådområde for.

Arealomlægning - Konsulent

Konsulentinformation

Indtast cvr-nummer på den landmand du ønsker at se information om Arealomlægning for:

Find en udtagningskonsulent på
udtagningskonsulenterne.dk

Udtagningskonsulenterne

Vores Grønne TrePart

HVORDAN KAN VI SOM LANDBRUG VÆRE MED

v/ Christian G. Jensen, formand for landboforeningen Kronjylland

Slut

Vores Grønne TrePart

KL. 20.30 DET OFFICIELLE PROGRAM SLUTTER

Herefter er der mulighed for at tale med repræsentanter fra Randers Kommune om, hvordan du uforpligtigende kan indmelde arealer til omlægningsplanen.